

RoA

Råd och Anvisningar Viltspår

Riktlinjer för arrangörer och domare

Gäller från 2014-01-01

Innehållsförteckning

Sida

1. Inledning	6
1.1 Övergripande	6
1.2 Lagar, regler och anvisningar	6
1.3 Regler för viltspårprov	6
2. Administration Ordinarie prov och Särskilda prov	7
2.1 Organisationsformer	7
2.2 Klassindelning	7
2.2.1 Anlagsklass	7
2.2.2 Öppen klass.....	7
2.3 Ordinarie prov	7
2.4 Rörligt prov.....	8
2.5 Tidsbegränsning	8
2.6 Arrangemang	8
2.7 Ansökan och administration av viltspårprov	9
2.8 Medlemskap.....	9
2.9 Rollfördelning	9
2.9.1 Provledare	9
2.9.1.1 Ordinarie prov	9
2.9.1.2 Rörligt prov	10
2.9.2 Kommissarie.....	10
2.9.3 Domare.....	11
2.9.4 Efter provet	11
2.10 Antal hundar på prov.....	11
2.11 Begränsningar för deltagande.....	11
2.12 Anmälan	12
2.12.1 Allmänt	12
2.12.2 Utlandsregistrerade hundar.....	12
2.13 Lottning	13

	Sida
2.14 PM	13
2.14.1 Ordinarie prov	13
2.14.2 Rörligt prov	14
2.15 Katalog	14
2.15.1 Ordinarie prov	14
2.15.2 Rörligt prov	15
2.16 Domarprotokoll	15
2.17 Skogskort	15
2.18 Resultatlista	16
2.18.1 Ordinarie prov	16
2.18.2 Rörligt prov	16
2.18.3 Resultatrapportering	17
2.18.3 Webben	17
2.19 Domare	17
2.19.1 Allmänt	17
2.19.2 Provstart – ordinarie prov	17
2.19.3 Domartillsättning / inbjudan	18
2.19.4 Ersättning till domare	19
2.20 Hantering av blod för prov och träning	19
2.21 ID-kontroll	19
2.22 Oacceptabelt beteende	19
2.23 Hund som förvaras olämpligt	20
2.24 Återbetalning	20
2.25 Protest	20
3. Provupplägg	21
3.1 Provets allmänna uppläggning	21
3.1.1 Terräng	21
3.1.2 Spårlängd	21
3.1.3 Spårläggning	21
3.1.3.1 Blodläggning	21
3.1.3.2 Klöv	22

	Sida
3.1.4 Spårstart.....	22
3.1.4.1 Anlagsklass	22
3.1.4.2 Öppen klass	22
3.1.5 Vinklar.....	22
3.1.6 Skottprovning	22
3.1.7 Spårslut	22
4. Bedömningsanvisningar	23
4.1 Allmänt	23
4.2 Under spåret bedöms	23
4.2.1 Spårningsförmåga	23
4.2.1.1 Tappt	24
4.2.2 Tempo	24
4.2.3 Självständighet	24
4.2.4 Skottreaktion	25
4.3 Prissättning.....	26
4.3.1 Anlagsklass	26
4.3.2 Öppen klass.....	26
4.3.3 Hederspris HP	27
4.4 Spårlina.....	27
4.5 Spårstart	27
4.5.1 Anlagsklass	27
4.5.2 Öppen klass.....	27
4.6 Spårtiden.....	27
4.7 Hundens arbetssätt.....	28
4.8 Gining av vinkel.....	28
4.9 Kryssande arbete.....	28
4.10 Skallgivning under spårarbete	28
4.11 Markering av spårslut	28
5. Etik och Antijaktgrupperingar	29
5.1 Håll en hög etisk profil.....	29
5.2 Antijaktgrupperingar	29

	Sida
6. Allmänna anvisningar för domare	30
6.1 Allmänt	30
6.2 Ansvar och förhållningssätt	30
6.3 Godkända klubbar.....	31
6.4 Anvisningar för bedömning	31
6.5 Muntlig kritik.....	33
6.6 Domaretiska regler	33
6.6.1 Allmänt	33
6.6.2 Disciplinära åtgärder.....	34
7. Rekrytering av nya domare	36
7.1 Allmänt	36
7.2 Allmänna krav	36
7.3 SSRKs kompletterande anvisningar.....	36

1. Inledning

1.1 Övergripande

Dessa Råd och Anvisningar (RoA) är avsedda att vara ett stöd för viltspårsekreteraren och de övriga funktionärer inom SSRK som på olika sätt deltar i administrationen av viltspårprov inom SSRK. Den lokala avdelningsstyrelsen är övergripande ansvarig för den lokala viltspårprovverksamheten och delegerar det löpande ansvaret till viltspårsekreteraren.

1.2 Lagar, regler och anvisningar

Följande lagar, regler och anvisningar påverkar på olika sätt hanteringen av viltspårprov:

- Jaktlagen samt av Naturvårdsverket utfärdade föreskrifter.
- Jordbruksverkets föreskrifter för hantering av blod
- Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om träning och tävlande med djur SJVFS 2011:24
- SKKs nationella dopingreglemente för hund
- SKKs och SSRKs stadgar
- SKKs regler för viltspårprov, 2012-01-01

SKKs bestämmelser för utställningar, prov och tävlingar, som finns i

- SKKs skrift utställnings och championatbestämmelser, 2012-01-01
- SKK/JhKs bestämmelser för utbildning av viltspårdomare, 2012-01-01
- SKK/JhKs riktlinjer och anvisningar för viltspårprov, 2012-02-28
- SKK/SSRKs domaretiska regler
- SKKs policy och regler för disciplinära åtgärder avseende organisationens domare, 2007-11-27
- SKKs handläggningsföreskrifter avseende hundar som uppvisar ett oacceptabelt beteende
- SKKs handläggningsföreskrifter avseende hund som förvaras på ett olämpligt sätt i bil, bur, tält eller dylikt

1.3 Regler för viltspårprov

Regler för *uppläggning* av viltspårprov utfärdas av SKK gäller fr om 2012-01-01 och är gemensamma för alla jakthundsklubbar. Reglerna finns på SSRK's hemsida www.ssrk.se och på SKKs hemsida, www.skk.se. De kan också beställas i tryckt form från SKK.

Officiella viltspårprov arrangeras av avdelning inom SSRK.

Enligt reglerna ska tid och plats för viltspårprov godkännas av SSRKs huvudstyrelse.

2. Administration

Rörligt prov och Ordinarie prov

2.1 Organisationsformer

Vid utlysning av prov skall organisationsformen anges.

Organisationsformerna är:

- Provledare/kommissarie samt att varje domare fastställer prisvalören på de hundar han bedömer.
- Fullmäktige och kollegium där varje hunds prisvalör fastställs av kollegium.

2.2 Klassindelning

2.2.1 Anlagsklass

För start i anlagsklass krävs inga kvalificerande meriter.

2.2.2 Öppen klass

För start i öppen klass krävs att man har meriten "Godkänd" i anlagsklass.

Utländsk hund är kvalificerad om man i annan nordiskt land erövrat meriten:

Danmark: 1:a pris på DKKs schweissprov 400m/20 tim eller 1 pris på DRKs UHM.

Norge: 1:a pris på viltspårprov

Finland: 1:a pris i öppen klass (AVO)

2.3 Ordinarie prov

Ordinarie viltspårprov kan arrangeras under en tidsperiod på 1-4 dagar.

Provet skall vara utlyst i förväg i Apportören med dag och plats för provet i god tid innan anmälningstidens utgång.

Hund kan endast starta en gång per provtillfälle.

2.4 Rörligt prov

Rörligt viltspårprov kan vara från en vecka upp till maximalt en kalendermånad.

Provet skall vara utlyst i förväg i Apportören med tidsperiod för provet i god tid innan anmälningstidens utgång.

Genomförs på tid och plats som lokalavdelning fastställt.

Provdag skall vara fastställd minst fem (5) dagar före start.

Hund får starta flera gånger under samma period dock bara en gång samma dag och vid samma prov.

2.5 Tidsbegränsning

Viltspårprov får arrangeras av lokalavdelning inom SSRK under hela året under förutsättning att det är barmark.

Särskild hänsyn till det vilda ska alltid tas under hela den så kallade hundförbudstiden.

Hundförbudstiden är för södra Sverige under tiden 16 maj till 15 juli och för norra Sverige (fr o m Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län) under tiden 1 juni till 15 juli.

2.6 Arrangemang

- SSRK är ansvarig för all provverksamhet.
- Lokalavdelningar inom SSRK är ansvarig arrangör av anlags- och öppen klassprov enligt SKKs regler för viltspårprov och dessa Råd och Anvisningar.
- Hund skall ha uppnått en ålder av nio (9) månader för att få starta.
- Alla ordinarie och rörliga prov är öppna för alla raser såväl registrerade som oregistrerade samt blandrashundar enligt viltspårprovbestämmelserna.
- Rasklubbar har möjlighet att i samarbete med lokalavdelning arrangera ett (1) ordinarie prov varje år i båda klasserna där deltagande kan begränsas av Rasklubb att enbart gälla den egna rasen.
- Rasklubbar har möjlighet att i samarbete med lokalavdelning arrangera mästerskap, ett (1) per år, Svenskt eller med Internationella deltagare som kan begränsas av Rasklubb att gälla enbart den egna rasen.

2.7 Ansökan och administration av viltspårprov

Lokalavdelningens ansökan om nästkommande års prov skall vara gjord enligt Viltspårkommitténs anvisningar. Ansökan skall skickas till Viltspårkommittén som fastställer programmet.

Provprogrammet fastställs så att det kan publiceras i Apportören nr 4.

Lokalavdelning skall annonsera sina prov i Apportören och på hemsida så att man beaktar sista anmälningssdag till provet.

Ändringar som sker i manus till Apportören ska alltid meddelas viltspåransvarig i SSRK Hs.

2.8 Medlemskap

För att delta på ett officiellt viltspårprov inom SSRK krävs minst medlemskap inom någon klubb inom SKK-organisationen.

För deltagare från annat land krävs medlemskap i motsvarande utländsk klubb.

Lokalavdelning inom SSRK äger rätt att besluta om krav på medlemskap för ägaren.

2.9 Rollfördelning

2.9.1 Provledare

2.9.1.1 Ordinarie prov

- Kontaktar domaren/domarna i god tid om färdsätt, ankomsttid, logi m.m.
- Ansvarar för kontakt med markägare/jakträttsinnehavare angående tillstånd och skottillstånd
- Tillse att allt material finns tillgängligt såsom exempelvis blod, klövar, snitslar spårnummerskyltar mm
- Gör en preliminär provuppläggning
- Informerar domaren med skiss/beskrivning över provområdet och det tänkta upplägget
- Beräknar behov av funktionärer
- Fördelar funktionärernas arbetsuppgifter
- Genomgång med funktionärerna om provupplägget
- Skylta vägen till samlingsplats
- Håller i deltagarsamlingen (kan även göras av kommissarien)
- Ordna med uppehållsplats under tak för domarlunch och eventuellt kollegium

- Ansvarar för provets säkerhet samt, i samråd med domaren, för provets uppläggning.
- **Ska** vara anträffbar på provplatsen under hela provet (gäller endast ordinarie prov)
- Tar emot eventuella protester

2.9.1.2 Rörligt prov

På ett rörligt prov blir provledarens roll helt annorlunda jämfört med ett ordinarie prov. Vid ett rörligt prov kan viltspårsekreteraren själv ta på sig den formella provledarrollen eller om så är mest lämpligt utses en särskilt ansvarig. Provledaren befinner sig normalt inte på provplatsen men ansvarar ändå för den övergripande planeringen, för hantering av eventuella protester mm. Provledarens roll blir kraftigt begränsad eftersom domaren själv står för merparten av det praktiska arbetet.

Provledare bör kontakta domarna ganska omgående efter genomfört prov för att förhöra sig om allt det praktiska har fungerat och att säkerställa att resultaten rapporteras in löpande.

2.9.2 Kommissarie

Vid prov med ett större deltagarantal kan det vara lämpligt att provledaren delegerar administrativa uppgifter till en särskild kommissarie. Provledare och kommissarie kommer gemensamt överens om en särskild ansvarsfördelning. Vid rörligt prov behövs ingen kommissarie.

Uppgifter av administrativ karaktär:

- Tar emot anmälningar
- Kontrollerar betalningar och medlemskap
- Gör lottning, gärna tillsammans med provledaren
- Ombesörjer PM till deltagare och informerar bortlottade
- Ansvarar för katalog
- Förbereder protokollen
- Tar emot ändringar och ringer in eventuella reserver
- Kontrollerar vaccinationer och exteriörbeskrivning
- Ansvarar för att prislistan blir korrekt ifylld.
- Skriver diplom
- Eventuellt rosetter till pristagare och championat
- Administrera eventuella vandringspriser
- Förbereda och göra utbetalning av reseersättningar och domararvode

- Ansvarar för resultatrapportering till SKK
- Återbetalningar

2.9.3 Domare

- Ansvarar för att provet genomförs enligt gällande bestämmelser

2.9.4 Efter provet

Nedan följer exempel på arrangörens arbetsuppgifter som vidtar efter avslutat prov:

- Städning av provplats/er (snitslar, skyltar, klövar mm).
- Skyltar, snitslar till samlingen tas bort.
- Städning av samlingsplats och parkering.
- Städning av ev. förhyrd lokal.
- Klövar och blod tas om hand enligt gällande föreskrifter
- Blomma till markägare/arrendator.

Till avdelningens viltspårsekreterare:

- Ekonomisk redovisningen
- Kvittens på eventuella vandringspriser
- Överblivna diplom, rosetter och övriga priser
- Kortfattad rapport om hur provet från arrangören utfallit
- Ev. inlämnade protester
- Underlag för resultatrapportering enligt gällande rutin.

2.10 Antal hundar på prov

Lokalavdelning äger rätt att begränsa antalet startande hundar på prov. Om prov är begränsat skall det anges vid utannonseringen av provet.

2.11 Begränsningar för deltagande

- Hund som inte uppnått nio (9) månaders ålder.
- Tik som löper. Vid rörligt prov får löptik delta om det inte stör andra deltagande hundar.
- Domare får inte bedöma hund som ägs av någon i tjänstgörande domares hushåll.
- Domare får inte bedöma hund som denne äger/ägts eller är/varit delägare i de senaste sex (6) månaderna.
- Domare får inte starta egen hund på rörligt prov under samma dag som tjänstgöring sker

- Domare äger rätt att starta egen hund på ordinarie prov under förutsättning av han/hon ej deltar på kollegium.
- Hund, som i övrigt inte uppfyller de krav som framgår av SKKs regelverk gällande:
 - Ägs av person som utesluts av SKKs disciplinnämnd
 - Ej uppfyller vaccinationsbestämmelserna
 - Ej är ID-märkt
 - Ej uppfyller mentalitetskraven
 - Dräktig tik och valptik
 - Har smittsam sjukdom
 - Ej uppfyller kraven gällande öron- och svankupering
 - Ej uppfyller kastreringsbestämmelserna
 - Ej uppfyller dopingbestämmelserna

2.12 Anmälan

2.12.1 Allmänt

Anmälan till prov skall ske till lokalavdelning enligt deras anvisningar i annons till provet, gäller både för rörligt och ordinarie prov.

Anmälan kan göras fram till sista anmälningssdag **och** betalning skall då vara avdelningen tillhanda och bokförd hos i avdelningen.

2.12.2 Utlandsregistrerade hundar

Vid anmälan av en icke svenskregistrerad hund ska en kopia av stambok / registreringsbevis alltid skickas in till arrangören. Detta behövs dock inte i det fall hunden redan har registrerade resultat hos SKK. Det rekommenderas att kopian är arrangören tillhanda en vecka innan provet och det är ett absolut krav att det sker senast före provstart den aktuella provdagen. Kopian kan skickas digitalt eller via traditionell post till kontaktpersonen för provet. Det är en fördel om kopian därefter kan skickas till SKK redan innan provstart.

Kommissarien ansvarar för att resultatet för utlandsregistrerad hund går att registrera hos SKK och att registreringsbeviset i erforderliga fall skickas till SKK.

E-post: regmail@skk.se

Fax: 08-795 30 99

Post: Svenska Kennelklubben, Registreringsavdelningen,
163 85 Spånga

Saknas registreringsuppgifter för någon hund i SKKs databas kan inte provet registreras och resultatrapporteringen fördröjs.

2.13 Lottning

Efter att anmälningstiden gått ut och kontroll gjorts att erforderliga uppgifter finns och är korrekta samt anmälningsavgiften är betald, kan anmälningarna räknas samman och eventuell lottning göras. Vid lottning ska de föreskrifter som finns beaktas:

- Lottning ska ske utan hänsyn till ras eller avdelningstillhörighet. Undantag är prov som är utannonserat som "rasprov".
- Hund kan endast anmälas till en (1) start för varje utannonserat ordinarie viltspårprov.
- Domare inom lokalavdelning ska undantas från lottning vid ett provtillfälle med 1 hund.
- Markägare eller representant för markägare ska undantas från lottning med 1 hund.
- De kommissarier och provledare som tjänstgjort inom en avdelning under aktuell provsäsong ska undantas från lottning vid ett provtillfälle med 1 hund.
- Även inbördes startordning ska lottas oberoende av ras eller kön.
- Ta om möjligt hänsyn till deltagarna personliga önskemål. Det kan handla om att förare vill starta flera hundar eller önskemål om att få starta en viss dag. Det kan också handla om att ändra turordningen därför att en förare ska starta flera hundar eller att funktionär ska starta hund under dagen.
- Vid utökad möjlighet till anmälan ska alltid de hundar som anmäls innan ordinarie tids utgång placeras, först därefter sker, vid överanmälan, lottning bland senare anmälda hundar.

2.14 PM

2.14.1 Ordinarie prov

Efter eventuell lottning till startplats gjorts och inbördes startordning lottats ska eventuellt bortlottade ekipage meddelas omgående med upplysning om hur tillvägagångssättet är vid inkallande av reserver. PM skall skrivas och utsändas till dem som erhållit startplats eller publiceras på hemsidan.

PM: et bör innehålla följande:

- Arrangerande avdelning, namn på provet samt provdatum.
- Samlingstid.
- Katalognummer/startnummer

- Tydlig vägbeskrivning med uppgifter om parkering
Denna beskrivning skall ej läggas ut på hemsida.
- Vilken/vilka domare som tjänstgör och vilken klass resp. domare dömer, dock kan påpekas att arrangören har rätt till ändringar fram till provdagen utan återbetalningsskyldighet.
- Namn på provledare samt telefonnummer.
- Namn på kommissarie samt telefonnummer.
- Telefonnummer till den som tar emot strykningar.
- Att återbetalning av anmälningsavgiften sker enligt gällande regler.
- Påminnelse om stamtavla och vaccinationshandlingar.
- ID-kontroll, hur denna kommer att utföras
- Eventuell försäljning av mat mm
- Övernattningsmöjligheter, camping mm

2.14.2 Rörligt prov

PM behöver ej skickas ut vid rörligt prov.

Startande får domare anvisad och har direktkontakt med domare.

2.15 Katalog

2.15.1 Ordinarie prov

Efter att PM utsänts/publicerats kan katalog göras och eventuellt publiceras på hemsida.

Katalogen bör ha följande utseende och innehåll:

Första sidan:

- Arrangerande klubb och avdelning
- Provform
- Namn på provet
- Provdatum

Andra sidan:

- **Vilka domare som dömer**
- Eventuell domarelev eller domaraspirant
- Namn på provledare samt telefonnummer
- Namn på kommissarie samt telefonnummer
- Vilka eventuella priser som utdelas

Följande sidor:

- Hundar i katalognummerordning. Det katalognummer som hunden fått är en form av ID.nummer som följer hunden genom hela provet på alla handlingar som upprättas.

Nedanstående uppgifter är obligatoriska:

- Ras
- Hundens titel och namn
- Registreringsnummer samt födelsedatum
- Ägares namn, utdelningsadress samt postadress
- Reserver placeras klassvis sist i katalogen.

2.15.2 Rörligt prov

Katalog är ej något krav för rörligt prov eftersom den inte kan färdigställas förrän provperioden är avslutad.

2.16 Domarprotokoll

Domare skall vid all officiell verksamhet använda det av SKKs Jakthundskommitté framtagna viltspårprovprotokollet.

Protokollet tillhandahålls av SKK och beställningsanvisningar finns på SSRKs hemsida under viltspårprov / för funktionärer.

Ett ifyllnadsbart protokoll i pdf-format finns också på SKKs hemsida.

Vid prov där domaren enskilt fastställer prisvalören på de hundar denne bedömer ska pris och provprotokoll överlämnas till deltagaren direkt efter avslutat prov.

Vid prov där kollegium fastställer prisvalören ska provprotokoll överlämnas till deltagaren först efter det att kollegiet fastställt priset.

Domare ska skriva sitt personnummer på protokollet som redovisas till avdelningen. Personnummer behöver ej skrivas på den startandes kopia.

Domarprotokoll skall bevaras av respektive lokalavdelning och arkiveras under minst två (2) år vilket är den tid som ett tävlingsresultat kan ändras.

2.17 Skogskort

SSRKs egna skogskort finns att beställa via SSRKs kansli, info@ssrk.se. SKKs skogskort finns som pdf-fil att ladda ned från www.skk.se

2.18 Resultatlista

Finns på SSRKs hemsida under **Viltspårprov / för funktionär.**

Obligatoriska uppgifter är:

- Lokalavdelning/sektion
- Namn på provet. OBS samma namn som i provprogrammet
- Kommissariens namn skrivs uppe till höger
- Sidnumrera exempelvis sida 1 av 6
- **Provperiod, datum till - från**
- Hundens katalognummer, ras, namn och registreringsnummer
- Ägarens namn och postort
- Datum den dagen hunden startar.
- Pris
- **Klass**
- **I förekommande fall övriga anmärkning**
- Domarens namn och domarID
- Underskrift av domare eller intygande av kommissarie / **viltspåransvarig**

2.18.1 Ordinarie prov

Några dagar före provet kan **resultatlistor** skrivas ut.

Börja med att skriva in de hundar som är inlottade till provet, reserverna kommer sist i **resultatlistan**.

Vid två till fyradagarsprov: Först dag ett, sedan dag två o s v.

Klassvis i följande ordning: anlagsklass och öppen klass.

Sist kommer reserverna med samma ordningsföljd som ovan.

Om man har alla domare på plats skriver de under respektive hundar annars intygar kommissarien / **viltspåransvarig** att resultatlistan överensstämmer med prissättningen på protokollen.

Resultatrapportering skall ske senast inom en (1) vecka efter provet.

2.18.2 Rörligt prov

Skall redovisas **minst** månadsvis.

Efter månadsskiftet kan **resultatlistor** skrivas ut.

Skriv in de hundar som gått prov under aktuell kalendermånad.

Klassvis i följande ordning: anlagsklass och öppen klass.

Hundarna skrivs in klassvis i datumordning som det gått sitt prov.

Domare behöver ej skriva på resultatlistan.

Kommissarien / **viltspåransvarig** intygar att resultatlistan överensstämmer med prissättningen på protokollen.

2.18.3 Resultatrapportering

SSRK rapporterar själva in resultaten till SKK. Detta sker centralt av Viltspårkommittén utsedd person.

Resultatrapporteringen sker helst via mail till: viltspår.resultat@ssrk.se eller via traditionell post till adress som finns på SSRKs hemsida under viltspårprov / för funktionär.

2.18.4 Webben / hemsidor

Lokalavdelningens viltspårprov, rörliga och ordinarie, skall annonseras på avdelningens hemsida.

Resultaten skickas till avdelningens webmaster enligt avdelningens rutiner och skall publiceras där.

Länk till resultat skall skickas in till webmastern på SSRK, webmaster@ssrk.se samt till viltspåransvarig i Hs, viltspår@ssrk.se, för att publiceras på SSRKs hemsida.

Resultaten länkas sedan till respektive avdelnings hemsida.

2.19 Domare

2.19.1 Allmänt

Domare skall vara medlem i SKK-organisationen eller i annan av FCI godkänd kennelklubb.

Domare skall vara auktoriserad viltspårdomare samt kunna uppvisa giltig domarlegitimation.

Domare ska ha dömt viltspårprov under de senaste tre (3) kalenderåren.

Domare bör inte döma mer än fem spår per dag.

2.19.2 Provstart - ordinarie prov

Domare bör ej starta i samma klass som han/hon dömer på provet.

Domare som startat i samma klass som denne dömt bör ej vara med i konkurrensbedömning utan bara få kvalitetsbedömning.

2.19.3 Domartillsättning / inbjudan

Tillsättning av domare görs av respektive lokalavdelning. Som domare väljs lämpligen sådana som är verksamma inom avdelningens verksamhetsområde för att undvika alltför höga kostnader.

SSRK/Hs kansli tillhandahåller en förteckning över domare som auktoriserats av klubben i de olika avdelningarna. Utväxla gärna domarlistor med övriga jakthundklubbar som finns inom verksamhetsområdet och gör en lista över domare som tidigare nyttjats och gjort en god insats.

Det är utvecklande för viltspårdomare att i viss omfattning ta domaruppdrag i andra jakthundklubbar än den egna. Därför är många viltspårdomare i andra klubbar positiva till att ställa upp på SSRKs prov. Det är dock angeläget att avdelningen har ett rimligt antal egna viltspårdomare för att inte andra jakthundklubbar ska belastas i onödan. SSRKs domare uppmuntras också ställa sig positiva till inbjudan från annan klubb för att på detta sätt utöka sina kunskaper om andra raser.

Tag kontakt med domare i samband med grundplanering av provsäsongen (avdelningens viltspårprovsssekreterare eller av honom/henne utsedd person svarar för detta).

Tackar domaren preliminärt JA, skickas en skriftlig inbjudan med ett frankerat "svarskort" så att domaren kan bekräfta inbjudan.

Domaren ska enligt de domaretiska reglerna besvara den skriftliga inbjudan inom 14 dagar oavsett om svaret är JA eller NEJ.

Den skriftliga överenskommelsen ska inkludera:

- Namn på provet.
- Provdatum.
- Färdsätt
- Kontaktperson

Mall för överenskommelse finns på SSRK hemsida

Om domare som antagit en inbjudan att döma, får endast av mycket tungt vägande skäl avsäga sig uppdraget. Domare skall med angivande av orsaken omgående underrätta arrangör härom. Det är inte acceptabelt att lämna återbud till åttaget domaruppdrag för att istället åtaga sig senare inkommen inbjudan att döma på annat prov samma datum. Tvingas domare att lämna återbud är det kutym att denne hjälper till att få fram ersättare.

Domare som antagit inbjudan att döma och som utan giltigt skäl uteblir från provet kan få sin auktorisation indragen

2.19.4 Ersättning till domare

Praxis inom SSRK är att vid bedömning av hundar gällande såväl ordinarie som rörligt prov är att domarersättningen är 150 kronor. Respektive avdelning äger rätt att besluta om **annan** ersättning.

Då man anlitar viltspårdomare från annan jakthundklubb är det samma ersättning som gäller.

2.20 Hantering av blod för prov och träning

Jordbruksverket har utfärdat föreskrifter avseende " Befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur., SVJ FS 2006:84". Djurblood är enligt dessa föreskrifter att betrakta som animaliskt biprodukt. Personer som vill införskaffa blod för träning och/eller prövning av eftersökshundar, för klubbens räkning eller för personligt bruk måste finnas registrerade hos Jordbruksverket. Jordbruksverket utfärdar ett bevis som skall uppvisas vid beställning/köp av blod. Ansökningsblankett finns på Jordbruksverkets hemsida www.jordbruksverket.se och blanketten heter SJV D153. Jordbruksverket tar ut en avgift på 300 kronor för detta bevis. Beviset gäller i tre år.

2.21 ID-kontroll

Kontroll av ID-märkning kan ske genom stickprov, det är dock önskvärt att samtliga hundar kontrolleras. Kontrollen bör göras i samband med att hunden startar och gärna efter genomförd prövning. Om hund enbart är chipmärkt är den startande skyldig att medföra egen scanner för ID-kontroll så tillvida arrangören ej meddelat att scanner finns på provplatsen. Önskvärt är att scanner finns tillgänglig på provplatsen vid ordinarie prov.

2.22 Oacceptabelt beteende

Särskild rapporteringsskyldighet finns för domare och övriga funktionärer.

Hund som uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar ska rapporteras till SKK på därför avsedd blankett. Denna skall finnas tillgängligt vid arrangemang.

Blanketten, SKK T26, kan hämtas på SKKs hemsida, www.skk.se.

2.23 Hund som förvaras olämpligt

Särskild rapporteringskyldighet finns för domare och övriga funktionärer

Prov- eller tävlingsdeltagare svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada.

Förvaring i bil, bur, tält eller dylikt får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Blanketten, SKK T67, kan hämtas på SKKs hemsida, www.skk.se.

2.24 Återbetalning

Anmälningavgiften återbetalas:

- Om utlyst prov inställs
- Vid begränsat prov, till den som ej kan beredas plats.
- Om hund före provet insjuknar, skadas eller avlider, ska intyg av veterinär eller av SSRK välkänd person vara arrangör tillhanda inom åtta (8) dagar efter provet.
- För löptik, varvid skriftligt intyg utfärdat av veterinär eller av SSRK välkänd person ska vara arrangör tillhanda inom åtta (8) dagar efter provet.
- För hund, som efter anmälan erhållit merit som förhindrar deltagande i anmäld klass, varvid anmälan härom ska vara arrangör tillhanda inom fyra (4) dagar efter att meriten erövrats, dock minst två (2) dagar före aktuellt prov.
- Om det finns skäl för att återbetala anmälningavgift, har, arrangören rätt att behålla av SSRK fastställd avgift för att kompensera sina administrativa kostnader

Byte av domare berättigar ej till återbetalning.

2.25 Protest

Reglerna för protest finns i viltspårprovbestämmelsernas § 11.

Beslut i protestärende tas av kommissarie/fullmäktige.

Dess beslut kan överklagas till SSRK Hs och frågan behandlas då av SSRKs viltspårkommitté.

Om klagande ej är nöjd med beslutet kan överklagande ske till SKKs jakthundskommitté.

3. Provpupplägg

3.1 Provets allmänna uppläggning

3.1.1 Terräng

Om de i reglerna fastställd kriterierna för terrängen ej kan erbjudas på alla punkter så skall det på terrängen ställas större krav på de andra kriterierna så att provmarken blir utslagsgivande.

Tätning är en sådan biotop där ingen förare kan passera i vanlig promenadtakt samt att dess täthet återspeglar den typ av tätning som ett skadat vilt söker sig till.

Om samma spår används flera gånger ska det vara minst 10 dygn mellan användningstillfällena.

3.1.2 Spårlängd

Spåret ska oavsett klass vara minst 600 m långt och högst 650 m långt.

3.1.3 Spårläggning

Oavsett klass så får spårläggning bara ske under barmarksförhållande.

3.1.3.1 Blodläggning

Förutom de i reglerna fastställd blodläggningsmetoderna så får en för ändamålet särskild spårläggarkäpp användas.

2 deciliter blod skall användas. Pulverblood är ej tillåtet.

I anlagsklass blodas spåret 2 – 5 timmar innan start.

I öppen klass blodas spåret 12 – 24 timmar innan start och skall ligga över natten.

3.1.3.2 Klöv

Klöv från hjortvilt skall användas, dvs älg, dovhjort, kronhjort eller rådjur.

Klöven släpas under hela spåret.

3.1.4 Spårstart

3.1.4.1 Anlagsklass

Ingen uppspark sker.

Spårstart får snitslas och föraren anvisas spårets riktning vid start.

3.1.4.2 Öppen klass

Startrutan, 25 x 25 m, märks upp i alla fyra hörnen.

I övrigt ingen utmärkning som är synlig.

3.1.5 Vinklar

Spåret skall ha fyra vinklar. Hur vinkeln skall se ut bestäms av domaren. En vinkel kan vara allt mellan spetsvinkel och öppen vinkel.

I öppen klass skall bloduppehåll i vinkel skall vara ca 20 meter och återgången skall vara ca 15 meter lång.

3.1.6 Skottprovning

Hagelvapen eller startpistol kal 9 mm skall användas.

Skottprovning 50 – 100 meter innan spårslut.

Platsen för skottprovning skall markeras.

Skottprovningen sker ca 15 meter framför hunden.

3.1.7 Spårslut

Spårläggare ska vid spårslutet avlägsna sig vinkelrätt från spårets riktning.

4. Bedömningsanvisningar

4.1 Allmänt

Barmarksförhållande måste råda då spår bedöms, både vid spårläggning och bedömning.

4.2 Under provet bedöms

4.2.1 Spårningsförmåga

Hundens sätt att markera om den följer spåret liksom förmågan att reda eventuella tappter skall bedömas.

Om hund under spårarbetet växlar över till spår av färskt vilt och föraren klart kan konstatera detta skall föraren efter att ha sagt till domaren tillåtas att återföra hunden till spåret vid ett (1) tillfälle utan att det påverkar prissättningen.

Vid upprepning räknas det som förarhjälp.

Domare bör inte ingripa i spårarbetet annat än vid:

- Risk föreligger att hund växlar in på annat spår
- Hund efter långvarigt tappt inte återfinner spåret
- Om föraren begär hjälp att återfinna spåret

Hund får avlägsna sig högst 100 meter från spåret.

Bedömningen är utmärkt, god och mindre god.

Utmärkt: Hunden spårar målmedvetet och spårsäkert och har endast ett par mindre tappter som den reder ut självständigt. Klarar vinklarna utan större svårigheter.

God: Hunden visar god spårvillighet, men spårar något osäkert. Den får några tappter, som den i regel klarar självständigt.

Mindre god: Hunden spårar bitvis bra, men kommer då och då ifrån spåret. Det är svårt att se om hunden spårar eller inte. Hunden har också svårigheter att reda ut tappter. Prissättningen avgörs inte enbart av ingripande, hjälp eller avsaknad av tappter. En hund kan tilldelas lägre omdöme om den utför till exempel osäkert spårarbete eller att det är svårt att se om hunden spårar, svårigheter att reda ut tappter och så vidare.

4.2.1.1 Tappt

Nedanstående tider skall ses som ungefärliga riktvärden speciellt då det gäller svårigheter såsom vinklar, blodavbrott och terrängens beskaffenhet. Vid normala förhållande kan tiderna minskas.

Tappt som understiger 2 minuter räknas som ej noterbar tappt.

Tappt som överstiger 2 minuter bör bedömas som en mindre tappt.

Tappt överstigande 5 minuter bör bedömas som långvarig tappt.

Som tappt räknas även om hund går en längre sträcka på bakspår. Ingripande görs då enligt domaranvisningarna, det vill säga hunden får avlägsna sig högst 100 meter innan ingripande.

4.2.2 Tempo

Hund skall arbeta i ett lugnt och för eftersök lämpligt tempo.

Den maximala spårtiden får uppgå till 30 minuter i anlagsklass och 45 minuter i öppen klass.

Domare bör inte ingripa i spårarbetet annat än vid:

- Olämpligt spårningstempo
- Överskriden maximal spårtid

Bedömningen är lämplig, mindre lämplig och olämplig.

Lämpligt: Hunden arbetar på ett följsamt sätt i ett så lugnt tempo att det kan fungera effektivt i en faktisk eftersökssituation.

Mindre lämpligt: Hunden arbetar i ett för högt tempo eller arbetar för långsamt.

Olämpligt tempo: Hunden arbetar mycket ivrigt, stretar, flåsar eller går så långsamt att upprepade uppmaning måste ske.

4.2.3 Självständighet

Hundens förmåga att självständigt följa spåret samt reda ut eventuella tappter bedöms.

Hund skall arbeta fritt och utan styrning av spårlinan.

Förare får genom lågmält tilltal uppmuntra och stödja hunden.

Bedömningen är stöd från förare, hjälp från förare och ingripande av domare.

Stöd från föraren: Förarens lågmälda uppmuntran då hunden spårat rätt.

Hjälp från föraren: Förarens återföring av hund till spåret, utan domarens medverkan, då föraren ser att hunden är på villovägar eller inte kan finna spåret.

Ingripande av domaren: Domaren återför ekipaget till spåret och visar i vilken riktning spåret går.

4.2.4 Skottreaktion

Prövas endast i öppen klass.

Hundens reaktion och förmåga att återuppta och fullfölja spårarbetet bedöms.

Diskvalificerande fel är:

- Uppenbar skotträdsla
- Okontrollerad upphetsning vid skott
- Total ovilja att återuppta spårningsarbetet efter skott

Viss iver kan tolereras.

Skott ska riktas uppåt och skjutas i spårets längdriktning.

Bedömningen är godkänd eller icke godkänd.

Godkänd: Hunden visar inga negativa reaktioner i samband med skott eller i det fortsatta spårningsarbetet. Viss iver kan tolereras.

Icke godkänd: Hund som visar uppenbar skotträdsla, okontrollerbar upphetsning eller vägrar fullfölja spårningsarbetet.

4.3 Prissättning

4.3.1 Anlagsklass

Godkänd tilldelas hund som:

- Visat utmärkt spårningsförmåga
- Arbetat i ett lämpligt tempo
- Inte behövt hjälp av förare eller ingripande av domare
- Klarat spåret inom föreskriven tid

Icke godkänd

4.3.2 Öppen klass

För att tilldelas ett första pris (1:a) krävs att hund:

- Visat utmärkt spårningsförmåga
- Arbetat i ett lämpligt tempo
- Inte behövt hjälp av förare eller ingripande av domare
- Uppvisat godkänd skottreaktion
- Klarat spåret inom föreskriven tid

För att tilldelas ett andra pris (2:a) krävs att hund:

- Visat god spårningsförmåga
- Arbetat i ett inte olämpligt tempo
- Högst en gång behövt hjälp av förare eller ingripande av domare
- Uppvisat godkänd skottreaktion
- Klarat spåret inom föreskriven tid

För att tilldelas ett tredje pris (3:a) krävs att hund:

- Visat mindre god spårningsförmåga
- Arbetat i ett inte olämpligt tempo
- Högst två gånger behövt hjälp av förare eller ingripande av domare
- Uppvisat godkänd skottreaktion
- Klarat spåret inom föreskriven tid

Noll pris (0:a) tilldelas hund som:

- Visat total ovilja eller oförmåga att följa spåret
- Arbetat i för högt eller olämpligt tempo
- Har skallgivning under spårarbetet (*undantag vid kontakt med färskvilt och skallgivning upphör på tillsägelse av förare*)
- Tre gånger behövt hjälp av förare eller ingripande av domare
- Med icke godkänd skottprovning
- Överskridit maximitiden

4.3.3 Hederspris, HP

Hederspris kan utdelas då hunden tilldelats förstapris i öppen klass samt gjort en särskilt god prestation.

4.4 Spårlina

Spårlina skall vara minst 5 m lång och som längst 10 meter. Föraren skall i normalläget vara minst 5 m från hunden.

Om tveksamhet råder vid bedömning av ryck i lina ska domare först ge en tillsägelse och vid upprepning ska prisnedsättning ske.

4.5 Spårstart

4.5.1 Anlagsklass

Hund som kort efter start går från spåret bör få möjlighet att återföras till startplatsen för omstart utan att det påverkar prissättningen.

4.5.2 Öppen klass

Förare ska medelst spårlinan föra in hunden i anvisat område och föraren väljer själv var denne går in med hunden i området.

Någon tidsgräns finns ej hur länge arbetet i upptagsrutan få ta. Hund ska arbeta koncentrerat och effektivt. Den får ringa i området. Förarens stöd är tillåtet.

Domare bör inte ingripa i spårarbetet annat än vid:

- Hund helt visas ointresse
- Hund visar bristande koncentration
- Hund ej markerar spår vid kontakt

4.6 Spårtiden

I anlagsklass startar spårtiden då föraren sätter hunden på spåret vid startpunkten.

I öppen klass startar spårtiden när föraren för in hunden i startrutan.

4.7 Hundens arbetssätt

Det avgörande är att hunden arbetar på ett effektivt sätt.

Hundar arbetar olika. Om hund arbetar med enbart markvittring, luftvittring eller en kombination av dessa så är alla alternativ att bedöma som utmärkta om de används effektivt.

4.8 Gining av vinkel

Det finns inget meterantal som anger hur en hund får gina i en vinkel. Beroende på hundens arbetssätt, vindstyrka, vindriktning och terrängens utseende så är det hundens effektivitet att följa spåret som är avgörande.

4.9 Kryssande arbete

Olika raser har olika arbetssätt. Vindförhållande vid tillfället kan också påverka hundens arbete. Om hund arbetar på ett kryssande sätt ska det inte påverka prissättningen om det sker på ett effektivt sätt.

4.10 Skallgivning under spårarbete

Om hunden under spårarbetet med säkerhet påträffar färskt spår efter vilt och då börjar skalla, görs inte någon nedsättning av prisvalören, om hunden efter tillsägelse slutar att skalla och kan förmås att återuppta spårarbetet.

Hjälp och ingripande från domaren bedöms på vanligt sätt.

4.11 Markering av spårslut

Om hunden på rimligt avstånd passerar och inte markerar vilt delen ska detta inte inverka på bedömningen.

Hunden ska dock uppträda på ett sådant sätt att föraren och domaren kan utläsa att den slutat följa spåret.

5. Etik och antijaktgrupperingar

5.1 Håll en hög etisk profil

Jägare och jägarnas organisationer ställer höga krav på en god jaktetik något som också kommer till uttryck i gällande jaktlagstiftning. Det finns individer och grupper i samhället som är negativa till jakt. Det är av dessa skäl angeläget att SSRKs provverksamhet håller en etiskt hög profil, att vi följer gällande bestämmelser väl och att vi inte i onödan exponerar vår provverksamhet. Framhåll gärna våra hundars betydelse för en etiskt god jakt.

5.2 Antijaktgrupperingar

Då dessa gruppers egentliga syfte är att skapa uppmärksamhet kring sina aktioner, bör strategin vara "locket på".

- Gå inte ut med förhandsreklam om proven i lokala media.
- Lägg inte ut vägbeskrivning på Internet och använd inte "Viltspårprov/Jaktprov" på vägskyltarna.
- Kom ihåg att i alla sammanhang framhålla den lagstadgade nytta hundarna gör vid eftersök på skadat och skadeskjutet vilt samt deras betydelse för att hålla jaktetiken på en hög nivå.
- Utse någon i funktionärsstaben till "diplomat" som kan föra klubbens talan om något inträffar och som har förmågan att inte låta sig provoceras. Lika viktigt är det att lugna eventuella upprörda känslor bland provdeltagare och åskådare.
- Ta bort eventuella vapen.
- Gör överhuvudtaget ingen stor sak av eventuella incidenter.

Försök att inte vara ensam vid konfrontation med sabotörerna, de uppträder vanligen minst två tillsammans.

Läs igenom Svenska Jägareförbundet handling "Att hantera jaktsabotage".

6. Allmänna anvisningar för domare

6.1 Allmänt

Viltspårprovsverksamhetens främsta mål är att kvalitetsbedöma deltagarnas hundars spårförmåga och lämplighet för eftersök av skadat eller dött hjortvilt samt att stimulera intresset för att vidareutbilda hunden för praktiskt eftersök.

Viltspårproven är också en sportverksamhet av hobbykaraktär och den ekonomiska basen utgörs av intäkter från evenemangen. Viltspårproven är kvalitetsgaranterade av SSRK i så måtto att de arrangeras efter godkännande av och i enlighet med anvisningar som utfärdats av SKK.

I SKKs "Regler för viltspårprov" återfinns regler för hur verksamheten ska genomföras och hur de olika aktörerna – startande, arrangörer och SSRK ska samverka. Här nedan anges de regler och rekommendationer som gäller för viltspårprovsdomaren.

En domare måste vara väl insatt i SKKs gällande viltspårprovbestämmelser, aktuella Råd och Anvisningar (RoA) och övriga överenskommelser från t ex domarkonferenser för den eller de provformer som han/hon ska döma vid provtillfället.

Även den domare, som känner sig helt säker på sin uppgift, bör före provet läsa igenom gällande provbestämmelser.

6.2 Ansvar och förhållningssätt

Domaren ska betrakta sig som en representant för Svenska Spaniel och Retrieverklubben och bemöda sig om ett i alla avseenden korrekt uppträdande. Domaren ska granska och värdera de deltagande hundarna på ett vedertaget, förtroendegivande och övertygande sätt och verka för att en positiv stämning råder vid bedömningen.

Vid ankomsten till provet ska domare snarast ta kontakt med de funktionärer som ska tjänstgöra vid detsamma.

Domaren har ensam ansvaret för provets slutliga uppläggning. Även om andra funktionärer har bestämda uppgifter enligt givna instruktioner är domaren personligen ansvarig för ordningen och för att övriga funktionärer fullgör sina uppgifter på ett korrekt sätt. Före bedömningens början ger domaren funktionärerna direktiv om sättet för bedömning av de olika klasserna. Om inget särskilt skäl till ändring finns, ska bedömningen ske i den ordning som anges i katalogen. Provdeltagare som önskar ändringar i turordningen för bedömningen får framföra detta till

provledningen. Det är likväl domaren, som fattar detta beslut. Eventuella ändringar ska meddelas provdeltagarna på lämpligt sätt.

Domaren ska inte färdas till provet eller före provet övernatta hos person som anmält hund för honom/henne på det aktuella provet.

Domare får inte studera katalogen och ska inte med någon diskutera de hundar som skall bedömas. Katalogen skall lämnas ut till domaren först efter bedömningens slut och bör då genom provledningens försorg innehålla uppgifter om de priser som domaren tilldelat de bedömda hundarna.

Det är kommissariens ansvar att prislister är korrekt förda och domaren skall kontrollera att den är korrekt förd innan den signeras och vidarebefordras till SSRK/SKK.

6.3 Godkända klubbar

Det är viktigt att svenska domare i sin verksamhet och sitt uppträdande gynnar förtroendet för en seriöst bedriven hundsport. Således får svenska domare **inte döma eller på andra sätt delta i kynologisk verksamhet, t ex inofficiella prov, som arrangeras av klubb eller förening vars verksamhet inte har godkänts av SKK**. Detsamma gäller även för person under utbildning. Förteckning över godkända klubbar upprättas årligen av SKK och ska distribueras till domarkåren.

6.4 Anvisningar för bedömningen

Domarens uppgift vid ett prov är att under jägarmässiga former bedöma och ange kvaliteten på spåregenskaperna hos deltagande hundar.

Viltspårprovets målsättning är att bedöma deltagande hundars lämplighet vid eftersök av skadat eller dött hjortvilt samt att stimulera intresset för fortsatt utbildning av eftersökshundar för praktiskt bruk.

Domaren ska vidare avge ett muntligt och skriftligt utlåtande över de deltagande hundarna och motivera sin prissättning.

Vid ett viltspårprov bedöms **egenskaper eller en kombination av egenskaper och inbördes kvalité** med förtjänster och fel enligt gällande viltspårprovbestämmelser. Domaren tar härvid hänsyn enbart till hur hunden framstår och uppträder vid bedömningstillfället.

Domare skall undvika att innan bedömningen är avslutat, diskutera hundarnas eller bedömningen av dessa med någon annan, vare sig funktionär (undantag för domarelev eller domaraspirant), deltagare eller åskådare.

Ingen domare får påskynda sin bedömning så att noggrannheten blir lidande eller att någon deltagare med skäl kan anse sig försummad.

Bedömningens princip är en sammanvägning av förtjänster och fel.

Vid bedömningen ska domaren väga en hunds förtjänster och fel mot varandra.

Domaren ska i första hand notera de *förtjänster i egenskaper och kvalité* som hunden har och som svarar mot viltspårprovsbestämmelserna. En bedömning får inte bestå i ett ensidigt sökande efter och en uppräknig av en hunds fel. Den övergripande anvisningen ska vara att *"varje avvikelse i egenskaper och kvalité från viltspårprovsbestämmelserna är fel och ska bedömas i förhållande till graden av avvikelse"* och sammanvägas med hundens förtjänster.

Egenskapsbedömningen vilar på domarens kynologiska kunskap och hans/hennes fria skön att använda denna kunskap i sammanvägningen av fel och förtjänster. Denna viktiga allmänna princip sätts ur spel endast när det i de officiella viltspårprovsbestämmelserna klart anges att ett fel är diskvalificerande, eller när det i viltspårprovsbestämmelserna anges att förekomsten av ett visst fel ska leda till att en viss kvalitetsprisvalör inte får överskridas. Diskvalificerande fel ska alltid medföra att hunden ges 0 pris. Domaren ska tydligt i kritiken ange förekomsten av sådant fel. Det är alltså tekniskt felaktigt att tilldela en hund med ett diskvalificerande fel någon annan kvalitetsvalör än 0 pris, även om det i övrigt är en utmärkt hund.

Man finner ofta i viltspårprovsbestämmelser listor med fel med angivande av felens grad av allvar (t ex *"allvarliga" fel*) utöver uppräknig av *"diskvalificerande fel"*.

Finns inte tydliga direktiv i de officiella viltspårprovsbestämmelserna, så gäller grundprincipen att fel och förtjänster vägs mot varandra. Automatisk låsning av fel till prisvalör gynnar inte en bedömning som fokuserar på hundarnas förtjänster och riskerar också att leda till att man får en premierad hund med minsta antal fel, men som kanske inte alls är den värdefullaste ur egenskaps- och helhetssynvinkel.

Det är viktigt att framhålla att en domares "fria skön" aldrig ska tolkas som en rättighet att ersätta i välgrundad kunskap baserade beslut med subjektivt tyckande.

6.5 Muntlig kritik

Domare uppmuntras att genomföra bedömningen så instruktivt och lärorikt som möjligt, och alltid hålla s.k. öppen kritik. Domaren motiverar då sina domslut med en kortfattad muntlig kritik och talar om för provdeltagare och publik varför hundarna ges de priser och placeringar de fått.

Tilldelas en hund 0 pris bör domaren alltid muntligen meddela en provdeltagare detta och bör då också kortfattat motivera denna bedömning på ett sakligt och neutralt sätt. Domaren bör inte acceptera att beslutet diskuteras.

Vid de arrangemang där priset fastställs av ett kollegium ska domare för kollegiet utförligt beskriva bedömd/bedömda hundars arbete samt motivera sin prissättning.

6.6 Domaretiska regler

6.6.1 Allmänt

En auktoriserad domare har en förtroendepost inom arrangerande klubb och SKK.

Därför ska Domarens uppträdande i alla sammanhang vara sådant att opartiskhet och förmåga att fullgöra domarvärvet inte kan ifrågasättas.

Skulle det bli uppenbart att domaren brister i dessa för domarvärvet grundläggande egenskaper, bör domarens fortsatta auktorisation omedelbart omprövas av vederbörlig instans eller av SKK.

Domares rätt att delta vid prov där denne också tjänstgör är reglerade i viltspårbestämmelsernas § 2.

När en domare deltar med hund på prov bör denne vara ytterst noga med att inte uttala sig om någon av de övriga deltagande hundar/förare vid det aktuella provet, framför allt inte i negativ riktning.

Mot domarkollegor skall en domare alltid uppträda med absolut lojalitet. Detta gäller också vid eventuellt domarkollegium. Som deltagare eller åskådare vid prov får därför domare aldrig tala nedsättande om annan domare även om oenighet råder om bedömning eller prissättning.

6.6.2 Disciplinära åtgärder

Domare som bryter mot domaretiska regler eller handlar på sätt som är ägnat att skada eller motverka SKKs och/eller SSRKs mål och verksamhet eller skada medlemmarnas eller allmänhetens förtroende av SKK eller SSRK kan av SKKs DK eller SSRK tilldelas disciplinär åtgärd.

De disciplinära åtgärderna är:

- Skriftlig erinran
- Skriftlig varning
- Avstängning 6-24 månader (intervall 6 månader)
- Avauktorisering

Muntligt påpekande till en domare kan också ske från SSRK Hs eller Viltspårkommitté.

Erinran

Som är den lindrigaste påföljden innebär ett skriftligt påpekande av det fel som begåtts, samt en anmodan till den felande att för framtiden rätta sig efter gällande regler.

Varning

Är ett allvarligt påpekande om att gällande regler inte följts, eller att domare vid tidigare tillfälle tilldelats erinran.

Avstängning

Kan tillgripas under en utredning, eller att förseelsen anses som så allvarlig att förtroendet för domaren tillfälligtvis skadats, eller att domare vid tidigare tillfälle tilldelats varning. Avstängning kan ske från 6 månader och upp till 24 månader. (Vid 6 månaders avstängning ska hänsyn till eventuell provsäsong göras).

Avstängning kan också tillgripas i den mening, att en begränsning kan ske gällande en domares vidareutbildning.

När beslut om avstängning verkställs kan auktoriserande klubb överväga en karenstid på upp till 30 (trettio) dagar med hänsyn tagen till berörd domares ingångna avtal.

Avauktorisation

Innebär att domaren grovt har åsidosatt regelverket och/eller visat bristande omdöme eller skadat allmänhetens förtroende för SKK eller dess medlemsorganisationer.

Domare som trots tidigare tidsbegränsad avstängning visar fortsatt bristande omdöme.

Domare som inte förnyar sitt medlemskap i SSRK eller SKK-organisationen.

Tillämpning

Återfall bör normalt ses som försvårande. Tidigare förseelser som ligger långt tillbaka i tiden bör inte beaktas.

Allmänt

Noggrannhet, medmänsklighet och rättskänsla måste prägla arbetet med bestraffningsåtgärder. Grundläggande regel bör vara att alltid hellre fria än fälla i tveksamma fall.

Frågan om disciplinär åtgärd tas upp av respektive organisation inom SKK efter anmälan från SKKs Disciplinnämnd, CS, SKKs kommittéer, läns-, ras- eller specialklubb, utländska kennelklubbar eller av medlem inom kennelorganisationen.

En domare som påförts en disciplinär åtgärd kan alltid överklaga beslutet till SKKs centralstyrelse.

7. Rekrytering av nya domare

7.1 Allmänt

Varje avdelning skall aktivt verka för att det finns ett tillräckligt antal viltspårdomare inom avdelning och att lämpliga personer kan rekryteras till domarsysslan.

7.2 Allmänna krav

I SKKs "Regler för viltspårprov och utbildning av viltspårdomare" gällande från och med 2012-01-01 finns de grundläggande kraven och utbildningsgången för viltspårdomare.

7.3 SSRKs kompletterande anvisningar

Utbildningsplan för blivande domare inom SSRK finns med kompletterande formella krav samt ytterligare bestämmelser angående elev- och aspiranttjänstgöring.

Utbildningsplanen är reviderad 2011-12-14 och fastställd av SSRK Hs 2011-12-18 och gäller från och med 2012-01-01.